

## RS § 119                      Årsredovisning 2024

Ärendenummer: RS 2024/2218

Paragraf föregående instans: AU § 69

### Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Årsredovisning 2024 fastställs med regionstyrelsens bifallna ändringar.
- Särredovisning för VA verksamheten 2024 fastställs.
- Resultatutjämningsreserven används för att återställa 2024 års resultat efter balanskravsjusteringar på -202,9 mnkr.

### Reservation

Lars Engelbrektsson (SD) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut till förmån för eget yrkande.

---

### Sammanfattning

Årsredovisningen är upprättad enligt de krav som ställs i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Årets resultat för koncernen uppgår till -228 mnkr och Region Gotlands resultat uppgår till -186 mnkr. Den främsta orsaken till det negativa resultatet är en mycket hög kostnadsutveckling, framförallt höga pensionskostnader samt en svag utveckling av skatteintäkterna. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -203 mnkr. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att resultatutjämningsreserven används för att återställa underskottet.

God ekonomisk hushållning handlar om att ha balans i ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. I november 2023 tog regionfullmäktige beslut om nya riktlinjer för God ekonomisk hushållning. Då fastställdes den långsiktiga målbilden att Region Gotland ska bedriva en verksamhet med god kvalitet, ha en stabil ekonomi och en ekonomisk buffert för oförutsedda händelser. Det beslutades även att Region Gotland ska arbeta med god framförhållning för att anpassa verksamheten till samhällsförändringar och medborgarnas behov.

God ekonomisk hushållning förutsätter att verksamheten ryms inom de ekonomiska ramarna. De ekonomiska ramarna utgör därmed en restriktion för verksamhetens omfattning.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag avgör hur mycket nettokostnaderna kan öka för att bibehålla en god ekonomisk hushållning och en god ekonomisk ställning. Nettokostnaderna har 2024 ökat med 3,9 % exklusive jämförelsestörande poster. Skatteintäkter och generella statsbidrag har haft en ökningstakt på 3,7 %. Under den senaste femårsperioden har den genomsnittliga utvecklingen för nettokostnaderna inklusive finansnetto men

exklusive jämförelsestörande poster varit 5,5 % medan motsvarande siffra för skatteintäkter och utjämningsbidrag varit 5,3 %. Detta har gjort att den finansiella ställningen har försvagats.

Mål och prioriteringar i den nya styrmodellen har i årsredovisningen följts upp för första gången. Nämnderna har arbetat aktivt med att nå målen. De flesta mål är helt eller delvis uppfyllda. Bedömningen bygger på gjorda mätningar som i de flesta fall tydligt visar om gjorda aktiviteter har givit önskad effekt under året. En tredjedel av målen är ännu ej uppfyllda.

Den sammanvägda bedömningen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås 2024. I ett femårsperspektiv är bedömningen att god ekonomisk hushållning ändå har uppnåtts. Avgörande för att nå ekonomisk balans och en god ekonomisk hushållning framåt är att nämnderna klarar att hålla budget och att investeringsnivåerna blir lägre för att låneskulden inte ska öka för snabbt och för mycket.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen visar att den i huvudsak är tillfredsställande även om ett antal brister har rapporterats. För 12 av de 38 genomförda kontrollerna har konstaterats någon form av brist och åtgärder har vidtagits. I de rutiner som brister kan nämnas tillgänglighet, att leverantörsfakturer betalas i tid, bygglovsbeslut, rapportering av frånvaro, avtalsefterlevnad i entreprenadavtal, läkemedelshantering och systematiskt brandskyddsarbete.

### **Bedömning**

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att fastställa årsredovisningen samt särredovisningen av vatten- och avloppsverksamheten och överlämna den till regionfullmäktige.

### **Ärendets behandling under mötet**

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Karl Risp, enhetschef, Lisa Häggstam, utvecklingsledare, Matilda Gränsmark, strateg, Anna Wejde, processledare, Elina Ramsell, beredskapsstrateg, Lotta Israelsson, HR-direktör och Susanna Palomaa, tillväxtchef, regionstyrelseförvaltningen.

Regionstyrelsen föreslår att sista stycket i punkt 24 på sidan fyra i årsredovisningen stryks.

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar att regionstyrelsen ges i uppdrag att omgående genomföra en översyn av investeringsplanen med syfte att minska lånebehovet och säkra att investeringar enbart sker inom ramen för god ekonomisk hushållning. Översynen ska redovisas i samband med budget 2026.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Lars Engelbrektssons (SD) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Lars Engelbrektssons (SD) yrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med regionstyrelsens tillägg att sista stycket i punkt 24 på sidan fyra i årsredovisningen stryks och finner att det bifalls.

Lars Engelbrektsson (SD) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut till förmån för eget yrkande med följande motivering:

Sverigedemokraterna reserverar sig mot att årsredovisningen godkänns utan att regionstyrelsen samtidigt beslutar om en konkret åtgärd för att minska investeringstakten och därmed lånebehovet. Regionen har under 2024 uppvisat ett negativt resultat om -186 mnkr och ett balanskravsunderskott om -203 mnkr. Det är oansvarigt att hantera detta enbart med uttag ur resultatutjämningsreserven. Ett politiskt ledarskap kräver också att nya underskott förebyggs genom tydliga prioriteringar och återhållsamhet i framtida investeringsbeslut.

Protokollsanteckning anmäls av Lars Engelbrektsson (SD):

Region Gotland redovisar ett allvarligt ekonomiskt underskott för 2024. Trots vissa åtgärder ökar både nettokostnader och investeringsnivå i hög takt. Det är angeläget att inte förlita sig på resultatutjämningsreserven som en återkommande lösning. För att nå verklig ekonomisk hållbarhet krävs ett tydligare fokus på kostnadskontroll, prioriteringar och långsiktig finansiell planering.

#### **Beslutsunderlag**

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-03-21  
Årsredovisning 2024

#### **Skickas till**

Årsredovisningen expedieras till samtliga nämnder samt Gotlandshem.